

God man, förvaltare.

Har du, eller någon du känner, svårigheter att betala räkningar, sköta kontakter med myndigheter eller sjukvård? Eller är det så att du, eller någon du känner riskerar att fara illa utan hjälp från någon annan?
Då kan en god man eller förvaltare vara lösningen.

God man är en person som tingsrätten har utsett till att ta hand om en annan persons rättsliga, personliga och/eller ekonomiska intressen på grund av exempelvis sjukdom.

Förvaltare är en person som tingsrätten har utsett för den som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande inte kan vårda sig själv eller sin egendom. En läkare gör bedömningen och personen förlorar helt eller delvis ansvaret över sin ekonomi.

Huvudman är den som av tingsrätten bedömts ha rätt till god man eller behöva ha förvaltare.

Behov av god man, förvaltare.

En person som har svårt att själv ta tillvara sina rättigheter, eller som saknar anhöriga med möjlighet att hjälpa till, kan behöva hjälp av en god man. Anledningen kan vara sjukdom så som åldersdemens, långvarig kroppslig sjukdom eller personer med psykiska sjukdomar eller funktionshinder som inte kan ta hand om sig själva eller sin egendom. Ungdomar med medfödd funktionsnedsättning blir myndiga vid 18 års ålder och behöver i förmyndarens ställe någon som företräder dem.

Om du kan få hjälp på ett mindre ingripande sätt kan du inte få god man. I vissa fall kanske ditt behov kan lösas till exempel genom fullmakt. Däremot kan du beviljas en god man vid en enstaka händelse, till exempel för att bevaka din rätt i ett dödsbo eller när du ska sälja en fastighet.

God man eller förvaltare – likheter och skillnader.

En god man och en förvaltare har i princip samma uppgifter men deras ansvar och befogenheter skiljer sig åt. En god man kan inte utses mot din vilja. Det är en frivillig åtgärd som innebär att du behåller rättshandlingsförmågan. Du kan aldrig få en god man om du inte vill ha det.

Förvaltarskap är däremot en tvångsåtgärd för dem som är helt oförmögen att ta hand om sig själv eller sin egendom. Det innebär att en förvaltare kan utses utan enskilds samtycke.

Hur får man en God man?

Du kan själv eller med hjälp av någon ansöka om god man genom att skicka in en ansökningsblankett till Överförmyndarförvaltningen. Östhammar är en av kommunerna i Uppsala län som ingår i en gemensam överförmyndarnämnd. Samarbetet innebär att överförmyndarärenden handläggs på överförmyndarkontoret i Uppsala.

Företrädare för socialtjänsten eller sjukvården är inte behöriga att ansöka om god man. Däremot finns en skyldighet för socialtjänsten att anmäla till överförmyndaren om en person har behov av god man.

En utredning om god man kan alltså startas hos överförmyndaren även om ingen har ansökt om det. Anmälan skickas till överförmyndare i Uppsala kommun.

Vård och omsorgsnämndens tjänstemän, personal och verksamhetschefer inom hälso- och sjukvården är skyldiga att anmäla om en person är i behov av god man eller förvaltare. De som är skyldiga att anmäla behov av god man eller förvaltare har också ett ansvar att anmäla om förvaltare inte längre behövs.

Hur god man och förvaltare utses.

I normala fall anmäls behovet av god man eller förvaltare till överförmyndarnämnden genom en social utredning och ett läkarintyg. En anhörig eller någon annan du känner kan bli din gode man. Om du inte själv har förslag på någon person, föreslår överförmyndarnämnden en. Du får då träffa den gode mannen och godkänna honom eller henne. Om du på grund av sjukdom eller liknande inte kan ge ditt samtycke, får dina anhöriga tycka till om saken. Det slutliga beslutet om godmanskapet eller förvaltare fattas av tingsrätten.

Förvaltare är en tvångsåtgärd där förvaltaren tar över din bestämmanderätt i de delar som omfattas av förvaltare. Du kan endast få förvaltare om det finns påtagliga risker för din person eller ekonomi och att du behöver skyddas.

Vad det kostar.

Gode män och förvaltare har rätt till ersättning för sitt uppdrag. Ersättningen, arvodet, bestäms av överförmyndaren. Överförmyndaren bestämmer också om det är du eller kommunen som ska betala arvodet. Om du har låga inkomster och tillgångar betalar kommunen arvodet.

Har du fler frågor?

Om du har fler frågor kan du eller dina anhöriga vända er till Överförmyndarförvaltningen i Uppsala eller till Enheten för Äldre och bistånd i Östhammars Kommun.

Överförmyndarförvaltningen Uppsala Län

- Telefon: 018-727 24 60 Telefontider: måndag–tisdag, torsdag–fredag 10.00–12.00
- Fax: 018-727 24 66
- E-post: overformyndarnamnden@ uppsala.se
- Besöksadress: Stadshuset, Stadshusgatan 2. Vi tar endast emot bokade besök
- Postadress: Uppsala kommun, Överförmyndarförvaltningen, 753 75 Uppsala
- På denna adress kan du skriva ut ansökningsblankett: <https://www. uppsala.se/stod-och-omsorg>

Östhammars Kommun

- Telefon Östhammar direkt 0173-86 000, osthammardirekt@osthammar.se
- Enheten för Äldre och bistånds Mottagningstelefon 0173-86 459
- E-post: bistandsenheten@osthammar.se
- Besöksadress Omsorgskontoret: Kyrkogatan 14, 742 21 Östhammar
- Postadress: Östhammars Kommun, Box 36, 742 21 Östhammar

Omsorgskontoret, Enheten Äldre och Bistånd.

